

USTAWA

z dnia ...

o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

Art. 1. W ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podstawą systemu szkolnictwa wyższego i nauki jest wolność nauczania, wyrażania poglądów, twórczości artystycznej, badań naukowych i ogłaszania ich wyników oraz autonomia uczelni.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Nikt nie może ponosić negatywnych konsekwencji zgodnego z prawem korzystania z wolności wymienionych w ust. 1.”;

2) w art. 8 wyrazy „działów VII–IX” zastępuje się wyrazami „działów VII–IXa”;

3) po dziale IX dodaje się dział IXa w brzmieniu:

„DZIAŁ IXa

Ochrona wolności w systemie szkolnictwa wyższego i nauki

Art. 341a. Organ kierujący podmiotem, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2, 4–6 i 6b, zapewnia w tym podmiocie ochronę wolności, o których mowa w art. 3 ust. 1.

Art. 341b. 1. Nauczyciel akademicki, pracownik naukowy, student i doktorant, którego wolności wymienione w art. 3 ust. 1 zostały zagrożone lub naruszone, może zwrócić się do Komisji do spraw wolności w systemie szkolnictwa wyższego i nauki, zwanej dalej „Komisją”, o przedstawienie rekomendacji w jego sprawie.

2. W ramach badania okoliczności sprawy przedstawionej we wniosku Komisja może w szczególności zwrócić się do osoby, która złożyła wniosek, oraz podmiotu systemu szkolnictwa wyższego i nauki, którego sprawa dotyczy, o przedstawienie stanowiska i przekazanie informacji dotyczących sprawy.

3. Podmioty systemu szkolnictwa wyższego i nauki są obowiązane współdziałać z Komisją w wykonywaniu jej zadań.

Art. 341c. 1. Komisja, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku, przedstawia rekomendację, w której wskazuje w szczególności właściwy sposób postępowania w sprawie.

2. Komisja przekazuje rekomendację wnioskodawcy oraz podmiotowi systemu szkolnictwa wyższego i nauki, którego sprawa dotyczy.

3. Podmiot systemu szkolnictwa wyższego i nauki, którego sprawa dotyczy, przekazuje Komisji, w terminie 30 dni od dnia otrzymania rekomendacji, informację o sposobie jej realizacji.

4. Do wydawania rekomendacji przez Komisję nie stosuje się przepisów Kpa.

5. Komisja zamieszcza wydane przez siebie rekomendacje, w postaci zanonimizowanej, w BIP na stronie podmiotowej ministra. Wnioski i pozostałe dokumenty wytworzone w trakcie prac Komisji nie stanowią informacji publicznej.

Art. 341d. 1. W skład Komisji wchodzi 9 członków, w tym:

- 1) 4 powoływanych i odwoływanych przez ministra;
- 2) 3 powoływanych i odwoływanych przez RGNiSW;
- 3) 1 powoływany i odwoływany przez PSRP;
- 4) 1 powoływany i odwoływany przez KR D.

2. Pracami Komisji kieruje jej przewodniczący, którego wybierają ze swojego grona i odwołują członkowie Komisji.

3. Kadencja Komisji trwa 5 lat, z tym że członkowie Komisji pełnią funkcje do czasu powołania następców. Członek Komisji nie może być powołany na kolejną kadencję.

4. Komisja przyjmuje regulamin określający tryb jej funkcjonowania.

5. Obsługę Komisji zapewnia urząd obsługujący ministra.

Art. 341e. 1. Członkiem Komisji może być osoba, która:

- 1) ma nieposzlakowaną opinię i przestrzega zasad etyki naukowej;
- 2) spełnia wymagania, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1–5.

2. Członkostwa w Komisji nie można łączyć z pełnieniem:

- 1) funkcji organu podmiotu systemu szkolnictwa wyższego i nauki;
- 2) funkcji rzecznika dyscyplinarnego, o którym mowa w:
 - a) art. 277 ust. 1 i 2,
 - b) art. 113 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk oraz funkcji zastępcy rzecznika dyscyplinarnego, o którym mowa w art. 113 ust. 2 tej ustawy,
 - c) art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych;
- 3) członkostwa w komisji dyscyplinarnej, o której mowa w:
 - a) art. 278 ust. 1,
 - b) art. 110 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk,
 - c) art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych.

3. Podmiot uprawniony do powołania członka Komisji:

- 1) stwierdza wygaśnięcie członkostwa w Komisji – w przypadku jego śmierci albo złożenia przez niego rezygnacji;
- 2) odwołuje członka Komisji – w przypadku zaprzestania spełniania przez niego wymagań wymienionych w ust. 1 i 2.

4. W przypadku ustania członkostwa w Komisji właściwy podmiot powołuje nowego członka Komisji na okres do końca tej kadencji.

Art. 341f. 1. Członek Komisji jest obowiązany do zachowania bezstronności i poufności w związku z realizacją zadań Komisji.

2. Członkowie Komisji są obowiązani wyłączyć się od udziału w rozpatrywaniu sprawy, w przypadku gdy istnieją okoliczności mogące wpłynąć na ich bezstronność.

3. Członkowie Komisji przed pierwszym posiedzeniem Komisji składają ministrowi oświadczenie, w którym zobowiązują się:

- 1) działać bezstronnie w interesie publicznym;
- 2) nie wykorzystywać i nie udostępniać osobom trzecim informacji uzyskanych w trakcie realizacji zadań Komisji.

Art. 341g. Komisja może przetwarzać wszelkie informacje, w tym dane osobowe, w zakresie niezbędnym do realizacji swoich ustawowych zadań.”;

- 4) w art. 365 w pkt 14 po wyrazach „zespołów doradczych i ekspertów, o których mowa w art. 341,” dodaje się wyrazy „Komisji,”;
- 5) w art. 403 w ust. 1 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:
„3a) członkom Komisji – za udział w posiedzeniach tej komisji;”.

Art. 2. 1. Tworzy się Komisję do spraw wolności w systemie szkolnictwa wyższego i nauki.

2. Pierwsza kadencja Komisji do spraw wolności w systemie szkolnictwa wyższego i nauki rozpoczyna się z dniem 1 października 2020 r.

3. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej i Krajowa Reprezentacja Doktorantów powołają członków Komisji do spraw wolności w systemie szkolnictwa wyższego i nauki, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

4. Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej i Krajowa Reprezentacja Doktorantów prześlą ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i nauki informację o powołanych członkach Komisji do spraw wolności w systemie szkolnictwa wyższego i nauki, w terminie 40 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

5. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki zwołuje pierwsze posiedzenie Komisji do spraw wolności w systemie szkolnictwa wyższego i nauki oraz wyznacza spośród jej członków osobę, która pełni funkcję przewodniczącego do czasu jego wyboru.

Art. 3. Komisja do spraw wolności w systemie szkolnictwa wyższego i nauki przedstawia rekomendacje w sprawach zaistniałych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.